Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1553 1 Temmuz 1936 — ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ — ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 1 ՅՈՒԼԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԱՌԱՔԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ	
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 — ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ — Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի բուն Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ՁԳՈՒՇԱՑՆԷ ԱՆԳԼԻԱՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԵՏ ՁԻՆԱԿՑԵԼՈՒ

ԻՏԱԼԻՈՅ ՀԵՏ ՍԱԿՈՐԿՈՒԹԻՒՆ պիտի կատարուի ժրնեւի մէջ

ԼՈՆՏՈՆ 30.— Ֆրանքլանգլ. սերտ գործակցութիւնը, որուն ամէն կարկառուն ազդակները կը նկատուին անգլ պատերազմ. նախարար Տուֆ Քուփբրի ճառը և Պլում—Իտէն սիրալիր տեսակցութիւնը, մեծ գոհունակութիւն առաջ բերած է Անգլիոյ մէջ։ Կառավարական թերթերը այս առաւօտ գոհունակութեամբ կ'արձանագրեն պատերազմ. նախարարին ճառը և կը չեշտեն Ֆրանքլանգլ. ճակատին զօրացման անհրաժեշտութիւնը։

«Մորնինկ Փոսթ» մեծ տառերով կը գրէ որ Մեծն Բրիտանիոյ հաստատ Ֆրանսայի բարեկամութիւնը աւելի թանկագին է քան փոքր ազգերու պաշտօնական համաձայնութիւնը։ «Մորնինկ Փոսթ» սակայն դիտել կուտայ որ Ֆրանսա և Անգլիա գերմանական հարցին նկատմամբ ունին նոյնը։ Ամենազօրը ունին որ հիմա առաջին քայլը պէտք է առնէ Հիթլէր և դեռ քիչ յոյս ունին որ գոհացուցիչ պատասխան մը տրուի անգլ. կառավարութենէն։

«Նիուզ Քրոնիքըլ» կ'ըսէ որ Ֆրանսա պիտի ուզէ որ պատիժներու ենթարկուելու յետոյ Իտալիա գրկէ Գերմանիոյ բազմաթիւ բաղդատելի մը, յարաբերութեան մանրամասնութիւնները։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ Կ'ԱԶԴԱՐԱՐԷ

ԼՈՆՏՈՆ 30.— Պերլինէ հասած հեռագիր մը կը հաղորդէ որ գերմանական մամուլը կը զգուշացնէ Անգլիան այն ծանրակշիռ հետեւանքներուն դէմ, որ Ֆրանքլանգլ. զինակցութիւնը պիտի պարտադրէ Մեծն Բրիտանիոյ, ենթադրելով որ ընդարձակ պարտաւորութիւններ ստանձնէ։

Գերմանական մամուլը դիտել կուտայ որ այս զինակցութեան ստորագրումը արդիւնքը պիտի ըլլայ Անգլիոյ կողմէ սխալ հասկցուելուն Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը և բաղձանքները։

Մամուլը կը մատնանշէ որ Անգլիա հակառակ յետ պատերազմեան իր քաղաքականութեան, կը տարուի ոչ միայն սովէթներու այլեւ արեւելեան Եւրոպայի բոլոր պետութեանց հետ կեդրոնացած գործողութենէ մը և սիրալիր համաձայնութեան ուխտերու նման քաղաքականութիւն մը բարեհաճական վճռանդներ կը պարունակէ։

Հռոմէ հասած հեռագիր մը կ'ըսէ որ Ֆրանքլանգլ. համաձայնութիւնը անվստահութիւն կը ներշնչէ Իտալիոյ մէջ տրուած ըլլալով որ Գերմանիոյ փոքր մը եղած ըլլայ ժրնեւի մէջ սակարկելու Իտալիոյ հետ։

ՈՒՐԻՇ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 29.— Անպայմանօն նախարար Հանոֆրանք Կէլսէնխիրքէնի մէջ ճառ մը արտասանելով ըսաւ մասնաւորաբար.— Հանգիստաւորապէս ապրիլ աշխարհի որ Եւրոպայի բաղմաթիւ ազգերուն մէջ ապրիլ անձեր հալածուած են պարզապէս անոր համար որ գերմանական են։

Կը կարծենք թէ անհրաժեշտ է կատարելապէս վերաքննել հալածուած գերման փոքրամասնութեանց խնդիրը։

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Անգլիացիները կ'առարկեն ՕԴԱՑԻՆ ՍԵՂՄՈՒՄՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» թերթին Մոնթրէոյի թղթակիցը կը գրէ.— Ֆրանսական ներկայացուցած նախագծին մէջ չի բաւականանար միայն արգիլելով օդանաւերուն Նեղուցէն անցքը, այլ օդանաւերուն Թուրքիայէ կամ դէպի Թուրքիոյ անօրինելիք կանոններուն ենթարկել։ Օդանաւերուն Թուրքիա պաշտօնեաներուն ցոյց տալիք մէկ ճամբէն պիտի անցնին։ Բաւական անգլ. պատուիրակը։ արգիլեալ գօտիները ուղղամիտ քարտէսներուն մէջ կը կազմեն։ Արգիլելով անցնիլ ամրացեալ գօտիին վրայէն, դայն կը դարձնեն վանգաւոր հոգամասէն անցնիլ կամ երկար հեռաւորութիւններ կրելու։ Մարմարայի ծովը, Զանգեզուրի և Խեթանգուլի նեղուցը կը մնան Եւրոպայէն Ասիա ուղղակի գացող ճամբուն վրայ։

Անգլիա կը յուսայ որ Թուրքիա, ոչ զինուորական չրջանին ընդունելի ներ բոլոր հոգամասերուն վրայ վերստին իր գերիշխանութիւնը ձեռք բերելու յետոյ, համոզում պիտի գոյացնէ որ պէտք չկայ միջոցներ ձեռք առնելու օդային լիսեռութեան դէմ այն քաղաքային օդանաւերուն, որ կրնան անցնին այս հոգամասերուն վրայէն։

ՍՈՖԻԱ. ՎԵՐԱՊԱՀ

Զի հաստատուած լուրի մը համաձայն, Ճափոն հաղորդած է որ Իտալիոյ բացակայութեան Մոնթրէոյի խորհրդաժողովին մէջ, Նեղուցներու կացութեան մասին ոեւէ միջազգային յանձնաժողովի տակ մտնելու վիճակի չէ։

Յունաստանի մէջ եօթը հոգի ԿԱՑԾԱԿՆԱՀԱՐ

ԱԹԻՆՔ, 30.— Երէկի անձրեւները մեծապէս վնասած են հունձքին, որոնք գոյացած են։ Մակեդոնիոյ մէջ 4, Թրակիոյ մէջ 3 և Աթէնքի մէջ 2 հոգի կայծակնահար ըլլալով մեռան։

ՆԷԿԻԻՍ ԿՈՐՈՎԻ ԿԵՐՊՈՎ Կ'ՊԱՇՏՊԱՆԷ ԻՐ ԴԱՏԸ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Եւ կը պնդէ արեւմտ. Եթովպիոյ հապէշական կառավարութեան մը ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ ՄԿՍԻՆ

ԻՏԱԼԻԱ ԶԻՋՈՒՄՆԵՐ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻ Ի ՆՊԱՍՏ

Ֆրանսա եւ Անգլիա կ'ուզեն Սեպտ.ին յետաձգե՞լ տալ Եթովպ. խնդիրը

ՀՌՈՄ 30.—Սթէֆանի գործակալութիւնը կը հերքէ այն լուրերը թէ խռովութիւններ ծագած են Ճիսպուիթի չրջանին մէջ։ Այս գործակալութիւնը կ'աւելցնէ թէ, կացութիւնը հանդարտ է և խիստ գործօն է այս երկաթուղիին վրայ երթեւեկը։

ՆԷԿԻԻՍ ԱՄՀԱՐԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻ ՃԱՌԸ

ՓԱՐԻԶ, 30.— Փէրթինաքս կը գրէ ժրնեւէ.— Նէկիւս ամհարերէն պիտի խօսի ճառը։ Նիստ կորովի լեզուով մը պատուիրակութիւնը ներէն պիտի պահանջէ գործադրել Ազգաժողովի ուխտին 16րդ և 10րդ յօդուածները և որպէս զի վիճաբանութիւնները փուճ տեղը չանցնին պիտի առաջարկէ բանաձեւ մը, որու մասին պատուիրակները պիտի ստիպուին արտայայտուիլ։ Մինչեւ իսկ առաջ պիտի երթայ իտալ. առաջարկներուն դէմ արտայայտուելու։

Թէեւ Անգլիոյ հաւատած էր չարտայայտուիլ այս մասին, բայց այս մանրամասնութիւնը վերապահութեամբ կը հաղորդեմ։

Յետոյ Փէրթինաքս կ'ըսէ որ Արժանթին կրնայ սպառնալ լքելու ժրնեւը եթէ Նէկիւս գոհացում չստանայ։

ՆԷԿԻԻՍԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ՁՈՒՐԸ Կ'ԻՑՆԱՑ

ՓԱՐԻԶ 30.—«Փըթի Փարիզիէն»ի Հռոմի թղթակիցը կը գրէ Ափրիկէի «Կավինօնա» զօրաբաժնի կոչին մասին, որ Իտալիա այս կերպով պատասխանած կ'ըլլայ Նէկիւսի հանած այն զրոյցներուն թէ, եթովպիոյ գրաւումը դեռ խնդրոյ առարկայ է։

Այս կոչը ցոյց կուտայ որ արեւմտեան եթովպիոյ գրաւումը կը դառնայ ոստիկ. պարզ գործողութիւն մը։ Կը խորհուի որ այս ուժերուն նահանջը միայն լաւ տպաւորութիւն կրնայ թողուլ Ազգաժողովին վրայ։

ՓՈՔՐ ԵՒ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ժրնեւի 30.—Պալքանեան համաձայնութեան պատուիրակները երէկ հացկերոյթ մը սարքեցին ի պատիւ Զէխոսլովաքիոյ արտաքին նախարար Քրոֆթայի։ Այս հացկերոյթի ընթացքին, պատուիրակները Փոքր և Պալքանեան համաձայնութեանց հասարակաց քաղաքականութեան վրայ կարծիքի փոխանակութիւններ ունեցան։

ԻՏԱԼԻԱ ԶԻՋՈՒՄՆԵՐ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 30.—Դիւանագիտական չրջանակները հաստատիք չեն ընծայեր այն լուրին թէ՝ Ֆրանսա և Անգլիա համաձայնած են որպէսզի մինչեւ Սեպտեմբեր բանակցութիւններ չի կատարեն Իտալիոյ հետ Եթովպիոյ գոյավիճակին մասին։

Դիտել կը տրուի որ Անգլիա զանազան առիթներով փորձեց յանձնառութիւններ ձեռք բերել Հռոմէ Եթովպիոյ ապագայ վարչաձեւին մասին։ յուսալով որ Հռոմ կրնայ մէկ քանի զիջումներ ընել ժրնեւի իտէալներուն և դիւրացնել հարցին կարգադրութիւնը։

Իտալացիները անփոփոխ կերպով պատասխանեցին որ ոչինչ կրնայիր ընել պատիժները չնչուելէ առաջ։ Պատիժներուն չնչումը թոյլ պիտի տայ վերատին նկատի առնելու հարց մը, որու լուծումը ծայր աստիճան կարեւորութիւն ունի։

1.— Որովհետեւ միշտ կը յուսան որ Ազգաժողովը կրնայ մասամբ փրկել երեւոյթը մասնակցելով Եթովպիոյ ապագայ վարչաձեւին տնօրինման։

2.— Որովհետեւ Եթովպիոյ մէջ օտար պետութեանց շահերու հարցը չի կրնար առանց կարգադրութեան մնալ։

ժրնեւ 30.—Երէկի ժրնեւի բովանդակ գործունէութիւնը Ընդհ. ժողովի այսօրուայ գումարման դեռին պատրաստելու կը հետամտէր։

Պլումի և Լիթվինոֆի միջեւ տեղի ունեցած երկար տեսակցութիւնը

Շար.ը կարդալ Գ.րդ էջ

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԵՒ ԱՆԳԻՍՈՐԴԱՆԱՆԻ

Դաշնակցային կառավարութիւն մը կը կազմուի Էմիր Ապտուլլահի ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱԲՆԵՐԸ ՉԵՆ ՃԱՆՉՆԱՐ ԱՆԳԼ. ԹԵՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 30.— «Տէյլի Հերալտ»ի Երուսաղէմի թղթակցին համաձայն, պաշտօն. չրջանակները նկատի կ'առնեն կարելիութիւնը հիմնելու Պաղեստինի և Անգիսորդանանի մէջ դաշնակցային կառավարութիւն մը, Էմիր Ապտուլլահի ղեկավարութեան տակ։ Զորս չրջաններ պիտի յատկացուին Արաբներուն և չորս, ուրիշ չրջաններ՝ Հրէաներուն։

Միւս կողմէ արաբ չարժումին պետերը հեռագրեր ուղղած են իբրեւ հինգ վեհապետներուն, խնդրելով անոնցմէ միջամտել իրենց ի նպաստ, փրկելու համար իսրամ սրբավայրերը հրէականութենէ։

Արաբ պաշտօնաթերթը կը գրէ որ Արաբները պիտի մերժեն միչտ ճանչնալու անգլ. թեւարկութիւնը Պաղեստինի վրայ։

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ԿԸ ՀԵՌՔԷՆ

ՀՌՈՄ, 30.— «Ճիօրնալէ ա'Իթալիա» հիմնապէս կը հերքէ անգլ. մամուլին մէջ տարածուած այն լուրը թէ Իտալիա կը քաջալերէ Պաղեստինի խառնակութիւնները։

Կարեւոր վիճաբանութիւններ անգլ. խորհրդարանին մէջ

ԸՆԴԴԻՍԱԴԻՐՆԵՐԸ ԽՍՏԻ ՔՆՆԱԴԱՏԵՑԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ. ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՓԱՐԻԶԻ ՃԱՌԸ

ԼՈՆՏՈՆ 30.—Խորհրդարանին մէջ, երէկ կէսօրէ յետոյ կարեւոր վիճաբանութիւններ տեղի ունեցան միջամտութեամբ աշխատաւորական պետ Աթլիի, որ բացատրութիւն ուզեց կառավարութենէն մանաւորաբար պատերազմ. նախարար Տուֆ Քուփբրի Փարիզի մէջ արտասանած ճառին մասին։

Խիստ բաղձալի է—դիտել տուաւ Աթլի—Ֆրանսայի և Անգլիոյ ալ աւելի սերտ գործակցութիւնը Բայց խնդիրը կը տարբերի երբ այս գործակցութիւնը իբրեւ սերտ գին. դաշնակցութիւն մը ցոյց կը տրուի։ Լօքարնոյի դաշնագիրը անգլեւֆրանս. դաշնագիր մը չէ ուղղուած Գերմանիոյ դէմ։

Աթլի պահանջեց որ Պալտուին բացատրութիւն տայ։

Յետոյ ազատական ընդդիմադիրներու պետ Արչիպալտ Սինքլէր, խօսք առնելով նմանապէս մեղադրեց Տուֆ Քուփբրը որ գացած է Ֆրանսացիներուն ըսելու թէ, ժամը հնչած է որպէսզի Ֆրանսա և Անգլիա միանան երրորդ մեծ պատերազմ մը դէմ։

Կը խորհիմ որ—ըսաւ ճառախօսը—այս ճառը թարգման կը հանդիսանայ կառավարութեան անկարողութեան, կը նուաստացնէ այս երկրին հեղինակութիւնը և կը սպառնայ խաղաղութեան։

Զբրչիլ ս կայն պաշտպանեց նախարարին ճառը։

Սըր Ճոն Սայմըն խոստովանեցաւ որ Տուֆ Քուփբրի ճառը կը յենուանգլեւֆրանս. զինակցութեան գաղափարին վրայ։ Ճիշդ է որ, ըսաւ, Տուֆ Քուփբր փաստաբանը եղաւ Ֆրանքլանգլ. համաձայնութեան, բայց սխալ է որ ան ախոյեանը հաղթեցաւ նման համաձայնութեան մը ի Ջեան Գերմանիոյ։

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ԼՈՆՏՈՆ 29.—Խորհրդարանին մէջ կատարուած յայտարարութեան մը համաձայն, Նեղուցներու արդի պայմանագրութեան 18րդ յօդուածը որ կը վերաբերի պաշտպանութեան երաշխիքին, չպիտի վերանորոգուի եթէ որոշուի Նեղուցներու վերազինումը։

Խորհրդարանին մէջ հարցում եղած է նաեւ որ կառավարութիւնը մտադի՞ր է մէկ քանի փոփոխութիւններ ներմուծելու նաւային խարիսխներու և Միջերկրականի անգլ. ուժերու համեմատութեան մէջ եթէ վերցուին Իտալիոյ դէմ պատիժները։

Լօրտ Սթանլէյ յանուն կառավարութեան պատասխանած է որ զգալի փոփոխութիւններ տեղի չպիտի ունենան պատիժներու մասին Ազգաժողովը որոշում մը դեռ չտուած։ Արտաքին գործերու և Ֆրանքլեւանգլ. քաղաք. յարաբերութեանց մասին վիճաբանութիւնները չարունակած են մինչեւ կէս գիշեր։

Այճէրիացիներն ալ կը խլրտին

ՔՕՆՍԹԱՆԹԻՆ, 30.— Այճէրիացիներու միջեւ որոշ խլրտում մը ծագած է։ Իշխանութիւնները բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առած են ապահովելու համար հանդարտութիւնը։

Վարչապետ Հիթլէր ողջոյն ղրկեց Մուսոլինիի

ՊԵՐԼԻՆ, 29.— Այսօր Հռոմ մեկնեցաւ Մուսոլինիի աղջիկը և Իտալիոյ արտաքին նախարարին կինը կոմսուհի Ճիանօ, 2 ամիս հոս մնալէ ետք։ Հիթլէր այս առթիւ կոմսուհիին նուիրեց իր ստորագրութեամբ լուսանկար մը և բարեւ ղրկեց Մուսոլինիի։

Անգլիոյ թագաւորը աչքէ անցուց նաւատորմը

ՓՕՐԹՍՄՈՒԹ 80,—Թագաւորը հոս հասաւ այս առաւօտ։ Աչքէ անցուց նաւատորմը. իր գահակալութենէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով։

Քաղաքը տօնակատարութեան մէջ է։ Բազմահազար ամբոխը ջերմօրէն ծափահարեց վեհապետը։

ՄԱՔՍԻՄ ԿՈՐՔԻ
(ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ)

ԽՈՀԱՐԱՐ ՎԱՐՊԵՏԻՆ ԾԵԾՆ ԷՐ ՈՐ ԵՐԵՒԱՆ ԲԵՐԱՒ ԿՈՐՔԻՆ

Աշխարհահռչակ ընկերաբան Մաքսիմ Կորքի, որուն մահը կ'ողբայ ամբողջ Ռուսիա, 1900ին գրի առած էր իր կենսագրութիւնը, որուն մէկ մասը կը հրատարակենք ստորեւ.

Նիժնի Նովկորոտ ծնած եմ 14 Մարտ 1868 թուականին. կը կոչուիմ Ալէքսի Մաքսիմովիչ Փէշքով։ Մաքսիմ Կորքի կեղծ անունն է։ Հայրս Նիքոլա Ա.ի զինուոր էր, իսկ մեծ հայրս այնչափ խիստ մարդ մըն էր որ, հայրս 7 տարեւան մէջ, այսինքն 10—17 տարիքներուն միջեւ, տունէն հինգ անգամ հեռացաւ։ Հինգերորդ անգամին այլեւս ընաւ չի վերադարձաւ և Թոպոլսքէն հեռուն Նիժնի Նովկորոտ գալով հաստատուեցաւ հոս, ուր կահագործի մը քով աշկերտ մտաւ։ Բաւական ճարպիկ ըլլալով քիչ ատենէն գետային նաւարկութեան կարեւոր հաստատութեան մը վարիչը եղաւ և եկաւ Սոթրխան, ուր քօլերայէն մեռաւ 1873ին։

Մօրս հայրը Նիժնի Նովկորոտի մէջ ներկարաններ ունէր և բաւական հարուստ էր։ Շատ ջերմեռանդ էր թայց բոնակալ և չար նկարագիր մը ունէր և ծայրայեղօրէն ագահ էր։

Մայրս բնաւ զիս չէր սիրեր։ Հօրս մահէն վերջ կրկին ամուսնացաւ և զիս յանձնեց մեծ հօրս խնամքին որ ինծի սովրեցուց Սաղմոսը և Աւետարանը։ 8 տարեկանին զդրոց մտայ բայց հինգ ամիս վերջ ծաղիկի հիւանդութենէ բռնուելով, այլեւս զպրոցը ոտք չի կոխեցի. այդ միջոցին մեռաւ մեծ հայրս։ Իր տան մէջ կը բնակէին իր ամուսնացած երկու զաւակները, անոնց կիները և անթիւ զաւակները, ոչ մէկը զիս չէր սիրեր։ բացի մեծ մայրէս որ չատ հեզ կին մըն էր և զայն կը յիշեմ միշտ յարգանքի և սիրոյ զգացումով մը։

Մօրեղբայրներս միշտ կը գինովնային և կը ծեծկուէին իրարու հետ, հիւրերու հետ և կիներնին ալ կը ծեծէին։ Անոնցմէ մին ծեծի տակ մեռցուց յաջորդաբար իր երկու կիները, իսկ միւսը միայն մէկ անգամ կինը մեռցուց. երբեմն զիս ալ կը ծեծէին։

8 տարեկանիս կօշկակարի մը քով մտայ, բայց երկու ամիս վերջ մատերս այրեցան եռացած ապուրի մը թափելովը և գործէս ելայ։ Դարմանուելէս վերջ ներկարարի ճարտարապետի մը քով մտայ, բայց աշխատութիւնը այնչափ ծանր էր որ տարիէն աւելի չդիմացայ և չոգենաւի մը մէջ խոհարարի օգնական մտայ։ Վարպետս, Միխայէլ Սմուրի, հանդուստեան կ'չուած յիսնապետ մըն էր. ֆիզիքական հրաշակայ ուժ մը ունէր։ Ան էր որ զիս ընթերցասիրութեան վարժեցուց. տեսնելով որ գիրքերէն բոլորովին հեռանալով որ գիրքերէն բոլորովին կը խորշիմ, զիս անխնայ կը ծեծէր, որպէս զի գիրք կարդամ։ Այս կերպով ստիպուեցայ գիրք կարդալ։ Առաջին անգամ կարդացի «Ի՞նչպէ՞ պարզ զինուոր մը Մեծն Պետրոսի կեանքը փրկեց» գիրքը։ Վարպետս զանազան տեսակ գիրքերով լեցուն պայուսակ մը ունէր։

Այդ վայրկեանէն սկսեալ, որ կեանքիս վրայ մեծ դեր կատարեց, սկսայ կարդալ ինչ որ ձեռքիս տակ կ'իյնար։ 10 տարեկանին սկսայ օրագրութեանս որուն մէջ կը նօթագրէի կեանքիս և ընթերցանութեանս տպաւորութիւնները։ Խոհարարի ասպարէզս թողուցի և ներկարար-ճարտարապետին քով վերադարձայ։ Ցետոյ սրբազան պատկերներ ծախողի մը քով մտայ, վերջէն երկաթուղիի ընկերութեան մէջ պահապան եղայ. հացագործի քով մտայ, ծաղարանի աշկերտ եղայ, գատարկապորտ եղայ, և օրերով դեգերեցայ Ռուսիոյ մեծ ճամբաներուն վրայ։

1888ին Քազան կը բնակէի և առաջին անգամ ըլլալով ուսանողներու հետ չփման մէջ մտայ, բայց մտաւորականներու հետ կենակցութենէս չի օրժեցայ և 1890ին դարձեալ գատարկապորտ եղայ։

Բալելով Նիժնի Նովկորոտէն մինչեւ Զարիձին գացի, իջայ Տօնի Խազախներուն երկիրը, բաւական մնացի Ուքրանիոյ մէջ, Պեսարապիա անցայ, ուրկէ Խրիմի ծովեզերքը քեռելով Գուպան անցայ, միշտ ոտքով և գրպանս առանց դրամի։ 1892ին եկայ Թիֆլիս ուր «Քավքաս» թերթին մէջ հրատարակեցի առաջին պատմուածքս՝ «Մակար Զուդրա»։ Այս գրութիւնս չատ հաւնեցաւ, որով քաջալերուեցայ փոքր նորավէպեր գրելու։ Նիժնի Նովկորոտի «Վոլգա» թերթին մէջ, որ հաճոյքով ընդունեց զանոնք։ Առժամապէս հաստատուեցայ այդ քաղաքին մէջ և համարձակեցայ Մոսկուայի «Ռուսական Լուրեր» թերթին զրկել «Էմիլիան Փիլիպ» վէպս որ անմիջապէս հրատարակուեցաւ։

1895ին Փէթէրսպուրկեան հանդէսի մը մէջ հրատարակեցի «Չէլքաշ» անուն նորավէպս։ Նոյնպէս Մոսկուայի մէջ հրատարակեցի «Վրիպակ մը» պատմուածքս և այսպէս մայրաքաղաքներու թերթերուն մէջ գրել սկսայ։

Ցարդ գրածներս ինձ սուէջ գոհունակութիւն չեն պատճառեր։ Ասոր համար գրածներէս ոուէ բան քովս չեմ պահած։»

Ահա այսպէս սկսաւ այն գրողը որ թօլսթոյներու, Բուչքիններու և Թուրկինէֆներու կարգին Ռուսիոյ ընկերային-քաղաքական կեանքին մեծ յեղաշրջողը եղաւ։

* * Մաքսիմ Կորքի երիտասարդ հասակին ինքզինքը նուիրեց քաղաքական կեանքի և սակայն իր գործունէութիւնը յեղափոխական նկատուելով աքսորուեցաւ 1901ին Ասամա։ Ցաջորդ տարին Գիտական Կաճառին անդամ ընտրուեցաւ, բայց Ցարի հրամանով բեկանուեցաւ ընտրութիւնը։ 1905ի յեղափոխութեան ատեն բողոքած ըլլալուն համար անուանի «Արիւնոտ Կիրակի»ին զէմ, Ս. Պետրոս Պօղոս բերդին մէջ բանտարկուեցաւ. բանտէն արձակուելուն աշխատակցեցաւ Սոցիալիստներու «Նոր կեանք» օրաթերթին, իսկ 1906ին մեկնեցաւ Իտալիա։

1917ի յեղափոխութեան միջոցին կ'ընդունի Քէրէնսքիի կառավարութեան մէջ Գեղարուեստի Նախարարի պաշտօնը։ Երկու տարի յետոյ է որ կը միանայ նոր շարժումին և կոչ կ'ընէ Ռուսիոյ և աշխարհի բոլոր մտաւորականներուն Սովիէթական Խորհրդային յեղափոխութեան միանալու համար։ 1921ին իր առողջական վիճակը կը ստիպէ զինք որ Իտալիա երթայ և միայն 1928ին է որ կը վերադառնայ Ռուսիա։

Ան մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ, իսկ իր վաթսունամեակը մեծ տօնակատարութիւններու առիթ տուաւ, իր ծննդավայրը՝ Նիժնի Նովկորոտ անուանուեցաւ Կորքիկրատ։ Ժողովրդային «արթիւթ» կոչուելով, Կորքի այդ թուականէն սկսեալ նկատուեցաւ բանաւորական գրական-ութեան ղեկավարը։ Ան քիչ մը ատեն կրթական կոմիսար նշանակուեցաւ և Սովիէթական կառավարութիւնը իրեն նուիրեց իշխան Վօրոնցով—Տաշքովի Խրիմի պալատը։ Իր գրական գործը պատկ ուելի է. ամենահանրածանօթներն են «Թափառաշրջիկները» «Պատանեկան կեանք» և «Մայրը», մանաւանդ այս վերջինը որ ընդհանրացաւ սինէմայի միջոցաւ։ Կորքիի գործերուն մեծ մասը թարգմանուած է քանի մը տասնեակ լեզուներով։

Ան գրած է նաեւ բաղմաթիւ թատերգութիւն եր։

Կորքի, որպէս Տնօրէն Պետական Հրատարակութիւններուն, 1934ին նախագահեց բանաւոր—գրագէտներու համագումարին։

ՄԱՐԶԱՇԵԱՐՀ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ
'ԱՓՕԷՄԱԹԻՆԻ,,Ի ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ Պ. ԵԱՎԷՐԻՏԻՍԻՆ

ԲԱԺԱԿ. "ԵՒՇԼԻ,,ԻՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԷ

«Արեւելք»ի Կիրակի օրուան թիւին մէջ զարմանքով կարդացինք «Ափօէմաթինի» թերթին խմբագրապետ Պ. Եավէրիտիսի այն յայտարարութիւնը թէ Բերա խումբը քէմք քաչուած ըլլալով, Բերա Շիւլի ֆինալի մրցումը Հոկտեմբերին տեղի պիտի ունենայ։ «Արեւելք»ի մարզական աշխատակիցը որոշ չափով պատասխանած էր, սակայն անհրաժեշտ է կարգ մը ճնշումներ ընել։

Նախ այս ֆինալի մրցումը կարելի չէ Հոկտեմբերին յետաձգել, որովհետեւ տրամադրուած բաժակը 935—935ի շրջանին համար է. իսկ Հոկտեմբերին 936—937ի սեզօնը կ'սկսի և Ն. Շիւլին այ սեզօնի բաժակի համար մրցումի մտաւ։ Ցետոյ տարիներէ ի վեր սովորութիւն եղած է (և սովորութիւնը յաճախ օրէնքի ուժ ունի) երբ երկու թիմեր ֆինալի մրցումին հասուսար մնան, երկրորդ անգամ մըն ալ կը խաղան. եթէ կրկին հաւասար մնան, ժամանակը կ'երկարաձգուի, իսկ զարձեալ հաւասար մնալու պարագային, մրցումը կը յետաձգուի 3 ամիսը չանցնելու պայմանաւ։

Արդ, անցեալ Կիրակի օրուան մրցումին երբ թուրնուայի կազմակերպիչները պահանջեցին խաղը երկարաձգել, «Շիւլի» մերժեց, որովհետեւ կանխաւ համաձայնութիւն չէր գոյացած այս մասին։ «Շիւլի»ի խմբապետները միշտ օրինապահ եղած են, միշտ ուզեցմտօրէն չարժած են, նոյն իսկ պատուիրներու դնով, բայց երբեք չեն չեղած ուղիղ ճամբէն։

Անտարակոյս ծիծաղելի պիտի ըլլայ կարծել թէ Ն. Շիւլի կը վախնար։ Ընդհակառակն, և ապացոյցն ալ սա է որ վերջին 24 վայրկեաններուն, մեր տղաքը բացարձակ տիրապետող էին և թէք կօլ կը խաղային, Եավրուեանի և Տիրանի զէշ կերպով «կոտրուած» ըլլալուն հակառակ։

Հիմա այլեւս ստոյգ է որ «Բերա»ն կը վախնայ, ահա թէ ինչո՞ւ այնքան փութկոտութեամբ քէմք գացին։ Գրուած էր թէ «Բերա» զօրաւոր կազմ չունի. սխալ է. ընդհակառակն նոր ուժեր առած է, մանաւանդ Գուրթուլուշի երկու լաւագոյն խաղացողները իսկ իր «անուանի»ները միշտ թիմին մէջ են։ Իրողութիւնը ան է որ «Ն. Շիւլի»ն զօրացած է և «Բերա»ն ստոյգ պարտութենէ մը վախնալով է որ չուտով քաչուեցաւ հրապարակէն։ Ինչո՞ւ կը մտնան որ երկու տարի առաջ, «ժամանակ»ի թուականին «Շիւլի» երբեք անգամ չմերժեց խաղալ, հակառակ Յուլիսի և Օգոստոսի տաքերուն ու բաժակն ալ կորսնցուց։ Այն ատեն սեզօնը չատ աւելի տաք էր, իսկ հիմա բաղդատաբար աշնանային օդեր կ'ընէ։ Ցաւալի է որ «Բերա»ն ճնշելիութեան վայել ժէսթ մը չուզեր ընել «Շիւլի»ի։

Թէ գալ սեզօնին «Բերա» աւելի թարմացած դաշտ պիտի գայ, հաւանական է. անչուշտ «Շիւլի»ն իրեն ալ չպիտի քնանայ։ Սակայն Պ. Եավէրիտիս անկողմնակալ և արդար պիտի ըլլայ. եթէ ստիպէ «Բերա»ն որ ա՛յս սեզօնին համար կազմ. կերպած թուրնուան ա՛յս սեզօնին վերջացնէ. «Շիւլի» պատրաստ է այս կիրակի իսկ խաղալու։ Այլապէս, Հոկտեմբերին մնացած մրցումը այլեւս 1936—1937ի շրջանին կը պատկանի և Պ. Եավէրիտիսի կողմէ ստեղծուած այսպիսի կոշմնակալ պայմաններու տակ, «Նոր Շիւլի»ի մասնակցութիւնը բաւական մտածելիք կէս մը կը դառնայ։

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻՑԻ

ՎՐԻՊԱԿ.—Մեր երկուան թիւին մէջ, Մխիթարեան Բանկալթիի լիսէի ոգիմպիական մրցումներու նկարագրականին մէջ պէտք է կարդալ.— Բարձրութիւն ցատքելու մէջ Ա. հանդիս ցաւ Յակոբ Հարաճեան, հագիւ 12 տարեկան, որ ցատքեց 1 մ. 63, մինչ սխալմամբ գրուած էր «15.63»։

ԳԱՏԳԻԻՂԻ Հայոց գերեզմանատան համար տեսակցութեան թուղթ (թափու սէնէսի) տրուած է, կը գրէ «Թան» թերթը իր երէկի թիւին մէջ, միաժամանակ աւելցնելով թէ, մօտ օրէն մաս առ մաս պիտի ծախուի այս հողը Քաղաքապետութեան կողմէ։

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ԳՈՐԾԸ
ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻ
ՀՕԿ-Ի ԳԼԽ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Երեւանէն կը հաղորդեն.—Բարձրագոյն իշխանութեան որոշումով ներգաղթի կազմակերպութեան գործը ամբողջովին յանձնուեցաւ Հօկի Գլխ. վարչութեան։ Այս որոշման համաձայն, Հօկը ստանձնեց Ֆրանսայէ ներգաղթող կարաւանին նոր աւաններու մէջ տեղաւորման հոգը։ Մինչեւ այսօր այդ գործին համար ծախսուած է 600,000 ռուպլի։

Երեւանի և նոր աւաններու մէջ արդէն տեղաւորուած են և կ'աշխատին ներգաղթողներու 60 տոկոսը։ Զաշխատողներուն Հօկը բաշխեց տասնեհինգօրեայ ապրուստի դրամ։

Այս օրերս, ներգաղթողներու իրենց հետ բերած մեքենական արդիական կազմածով սկսած են կազմակերպել երկու ատաղձագործական աշխատանոցներ մէկը Նոր Սեբաստիոյ, իսկ միւսը Երեւանի մէջ։ Շուտով աշխատիլ կը սկսի տասը օթոպիւսներէ բաղկացած ներգաղթողներու փոխադրական մթերանոցը որ կանոնաւոր հաղորդակցութիւն պիտի հաստատէ Երեւանի և նոր աւաններու միջեւ, կը գրէ «Արագած»։

ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏ ԵԱՂՈՒՊԵԱՆ
ԶԵԿԱՎԱՐ ԵՐԵՒԱՆԻ ՊԵՏՕՓԵՐԱՅԻ ԵՐԱԺՇՏԱԽՈՒՄԲԻՆ

Երաժշտագէտ Եաղուպեան, որ վերջին գաղթողներու հետ Ամերիկայէն գացած էր, հոն նշանակուած է Երեւանի պետական օփերայի երաժշտախումբի զեկավար։ Եաղուպեան փայլուն յաջողութիւններ տարած էր Ֆրանսայի մէջ ու նոր բոնք այսօր կը կրկնուին Հայաստանի մէջ։

Երեւանի օփէրայի մասին Եաղուպեան չատ լաւատես աշխատուած է, ըսելով թէ քանի մը տարիէ ան պիտի կարենայ մրցիլ աշխարհի ամենամեծ բեմերուն հետ։

ՍԱՐԵԱՆԻ ԴԿԱՐՆԵՐԸ
ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՍԷՋ

Մոսկուայի Գեղարուեստական թանգարանին մէջ Մայիսի առաջին օրերուն բացուած է Ա. Հայաստանի ժողովրդական նկարիչ Մ. Սարեանի նորագոյն նկարներուցը ցանդէսը, որ մեծ ընդունելութեան արժանացած է։

* * Երեւանի Պետական Հրատարակչականը տպագրութեան յանձնած է Սայաթ Նովայի հայերէն, թրքերէն և վրացերէն երգերու ամբողջական հաւաքածոն, չքեղ հրատարակութեամբ

* * Ցուլիս 8ին Երեւանի անթելէն սէմֆոնիք մեծ նուագահանդէս մը տարբուած է։ Նուագահանդէսը ղեկավարած է Կ. Սաքրեան և նուագած է Պէթհովէնի «Երգ Սէնֆոնիին» և Չայքովսքիի «Ռոմէօ և Ժիւլիէթը»։

ՄՈՒՍՕԼԻՆԻ Շամխայ փոքր աղջիկը ուղեղատապէ կը տառապի։ Փոքրիկին վիճակը յուսահատական ըլլալուն Մուսոլինի փութով Հռոմէ մեկնած է զաւկին մօտ երթալու համար։

ԺՈՂՈՎՐԴԿԱՆ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻ
ՅԱՍՄԻԿԻ 30 ԱՄԵԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

Ի Հայաստանի Արուեստի վարչութեան որոշումով, Մայիս 12ին տեղի ունեցաւ Ժողովրդական դերասանուհի Ցասմիկի բեմական գործունէութեան 30 ամեակը։

Այս առթիւ Արուեստի վարչութիւնը հրատարակած է չքեղ ալբոմ մը, որ կը բովանդակէ 40 նկար և երեք յօդուած, նուիրուած Ցասմիկի կենսագրութեան և ստեղծագործութիւններուն։ Յոբելեանական յանձնաժողովին որոշումով պետական թատրոնը Մայիս 12ին ներկայացուցած է «Պէլլօ»է, «Թաբալա»է և «Ամպրոպ»է մէկտեղ արար, որոնց մէջ Ցասմիկ հանդիսացած է իր կերտած դերերով։ Բուն ծանրահարութիւնները իր քանդակագործ Արա Սարգսեանը պատրաստած է Ցասմիկի կիսանդրին, իսկ նկարիչ Մ. Արուստամեանը՝ մեծադիր նկարը։

Հայկինոն, Ցասմիկի յոբելեանին առթիւ, դերասանուհիին ջոյնի խօսքը առած է պատասխանը։ Ասկէ զատ, Ցասմիկի ֆիլմին պատրաստուած է հնչուն ֆիլմ մը, որ կ'արտայայտէ ժողովրդական դերասանուհին խաղացած ընտրական կեանքի վերաբերեալ թիւ կարեւոր դերերը «Մոնթէ Քրիսթոյ» մէջ։

Հայկինոյի այս ձեռնարկը տարբերական է նաեւ այն տեսակէտով որ պատմական ժամանակներու թիւն կը դարձնէ մեծ արուեստագէտներու խաղը, այսպէսով նոր թեր տալով նաեւ ապագայ նոր ընդունելներուն ուսումնասիրութեան համար։

Հայկինոն պատասխանի վրայ տի առնէ նաեւ Հայաստանի մեծ արուեստագէտներուն՝ ժողովրդական դերասան Աբէլեանի, Փափազեանի, ժողովրդական նուիրեալներ՝ Արուս Ոսկանեանի, Գուլյէնեանի և ուրիշներու դերը։

* * Երեւանի Պետհրատարակչականը ընծայած է Քարամուրզայի, Վրդական երգերու ժողովածուն, երկու տարի առաջ խմբագրած էր Ռ. Մելիքեանի կողմէ։

ՆՈՐ ՖԻԼՄ ՄԸ՝ ԶԱՆԳԵԶՈՒՐ

«Զանգեզուր» ֆիլմի պատրաստութեան վերջնական աշխատանքները կատարելու համար Թիւնները կատարելու համար մ. կնած են ժողովրդական սէօր Հ. Բէգնազարեան և բեմական Ա. Բակունց։ Այս ֆիլմը դասնայ Սովիէթ Միութեան գոյն ֆիլմերէն մէկը, որու բանանման աշխատութիւնները տի սկսին Սեպտեմբեր 1էն։

ԱՈՍԻՏԱՍԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

Պետհրատը Մայիսի սկիզբը ընծայած է Կոմիտասի ծագործութիւններուն երրորդ բը (մնացեալ)։ Տպագրութեան դրուած է նաեւ չորրորդ ժողովածն ինչպէս նաեւ Ռ. Թէրեանի երկասիրութիւնը՝ ստեղծագործութեանց մասին։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 60 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Աննեերելի անձնասիրութիւն մը գործեցի, Շիւքրան հանըմ, երբ Նաճիյէն կորսնցուցինք զրեթէ աղաչած էիք ինձ ըսելով. «Իմ քովս թողուցէք Ժիւլիէն, զաւկի մը պէս կուլծքիս վրայ սեղմեմ և ջանամ բարի, մաքուր աղջիկ մը հասցնել զայն։ Չհաւանիս՝ այ ձեր այս առաջարկին, չափազանց կը տառապէի, Նաճիյէի մահը փճացուցած էր զիս։ Ժիւլիէ կնոջս միակ յիշատակն էր։ Այսուհանդերձ խորհած էի նաեւ որ ուշ կամ կանուխ ամուսնութեան թեկնածու երիտասարդի մըն ալ էք։ Ծանր պարտականութիւն մը ստանձնած կ'ըլլայիք Ժիւլիէն օրդեգրելով։ Թերեւս այս պարտականութիւնը արգիլէր ձեզ. ձեր ուզած մէկ անձին հետ ամուսնանալէ և ընտանեկան բոյն մը կազմելէ։ Եւ կամ թէ կ'ամուսնանայիք ու աղջիկս դժուար կացութեան մը կը մատնուէր ձեր՝ որ յարկին մէջ։ Բայց և այնպէս, ինչ որ ալ ըլլար, հարկ էր որ վստահէի ձեզի, որովհետեւ ամէն պարագայի մէջ, զայն ինձմէ չատ աղէկ պիտի պատրաստէիք։ Սակայն այս խօսքերէս մի հետեւցընէք որ անտեսած եմ Ժիւլիէն։ Ընդհակառակը, ըրի այն բոլոր կարելին, ինչ որ կրնայ ընել ամուրի մարդ մը իր զաւկին համար։ Ոչ մէկ բանէ զրկեցի զայն։ Մասային զարգացմանը քիչ թէ չատ խնամք տարի։ Ձեմ կրնար ըսել թէ դժգոհ եմ աղջկանս վարքէն ու բնութենէն։ Բայց քանի որ ճակատագիր է եղեր չուել այս աշխարհէն զայն տանտիրուհի մը, ընտանիքի մայր մը չտեսած, կ'ուզէի որ անիկա աւելի պարզ, համեստ և առողջ աղջիկ մը ըլլայ։ Մինչդեռ իր այսօրուան վիճակին մէջ Ժիւլիէն խօսուն պուպրիկի մը կը նմանցնեմ։

«Առ այժմ միակ յոյսս ձեր և Նադմի պէյին վրայ է, Շիւքրան հանըմ։ Քիչ մը մեղքնալով սիեցէք այս աղան որ չատ սիրուած ըլլալուն համար քիչ մը չափազանց չփացած և զգայուն է Անիկա Նաճիյէն պիտի յիշեցնէ ձեզի»։

Այսպէս տակաւին կ'երկարէր նամակը և չատ մը կարեւոր տեղեկութիւններ կուտար մեզի Ժիւլիէի մասին։

Զայն կարդալ լմնցնելէ յետոյ, Շիւքրան երեսս նայեցաւ։ Հակառակ պահ մը առաջուան ուրախութեանս, զէմքս խոժոռ էր քիչ մը։

— Ձեռքերնուս եկածին չափ կը խնամենք այս աղան, Շիւքրան, ըսի, կրնամ երեւակայել թէ զիւրին չէ վարել այս կերպով մեծցած երիտասարդ աղջիկ մը։ Այսուհանդերձ պիտի ջանանք մեզի ինկած ազգականական և խնամակալութեան պարտականութիւնը կատարել։

— 4 —

Գերմանական պզտիկ չոգենաւով մը 15 օր վերջ Մ...ս եկաւ Ժիւլիէ։

Այդ օրը ագարակին կառքովը գիւղաքաղաք իջած էինք։ Չոգենաւը կէսօրի մօտ պիտի գար, բայց ճիշդ 12 ժամուան յապաղում ունեցաւ։

Ծովեզերքը մամուռ հոտող գարեջրատան մը պարտէզը նստած՝ չոգենաւին կ'սպասէինք։ Կէս գիշերը անցած էր. քարափի լոյսերը հեռացեալ կը մարէին և ծովը մութ ու հանգարտ էր։ Մեր առջեւ, մէկ տարի վրայ չարուած ձկնորսի նաւակներուն ձողերը կ'երերային թեթեւօրէն։ Զուրերու կենդանութիւնը ցոյց տալիք ոչինչ կար ասկէ զատ։

Շիւքրան թէ՛ կը մտահոգուէր չոգենաւի ուշանալէն և թէ ջղային անհամբերութիւն մը ցոյց կուտար ժամ առաջ Ժիւլիէն տեսնելու համար, այս պատճառաւ չէի կրնար զայն պահ մը հեռացնել ծովեզերքէն։

— Զարմանալի չէ՞, Նադմի, հակառակ անոր որ տարիներով համբերեցի, նոյնիսկ անգամ մըն ալ զայն տեսնելու յոյսը չունենալու հիմա որ անոր ժամանումը ուշացաւ, այնպէս կը կարծեմ թէ ոտքս պիտի մեռնիմ եթէ ալ ուշանայ ան։

Կէս գիշերէն յետոյ Շիւքրան ալ յոյսը կտրեց. «Թէեւ ան պասեմ տակաւին, բայց զայն հանգիստ պիտի ըլլա» ըսելով յուսակը և վզնոցը առաւ։

Սակայն հագիւ թէ պիտի լեինք պարալէզն, նաւասանդարանի փարոսին առջեւ հրթիռ մը ուեցաւ։ Շիւքրան ուրախանալով պիտի մարէր ի տես այս նշանին որ չոգենաւին գալուստը կ'սպասուի։

Քիչ յետոյ փարոսին չոգենաւը դարձաւ, որուն ներեցան։ Բայց այս անգամ ուրիշ մտահոգութիւն վրայ տուաւ։ Կէս գիշերէն չէ հանգստի գործողութիւնը տարուեր և ճամբորդները միայն կրնային ցամաք ելլել։

(Շար.)

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՐԷԿ ՆԻՍՏ ԶԷ ԳՈՒՄԱՐՍԾ

Երէկ, հակառակ անոր որ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան չափական հերթական նիստի օրն էր, ժողովը նիստ չէ կրցած ունենալ, մեծամասնութիւն չունենալուն համառաւ։ Այսպէս, երէկի նիստին ներկայ եղած են անդամներէն Պ. Պ. Դիմաքեան, Պարոնեան և Մարգիսեան, իսկ բացակայած են Օգթ. Փէշտիմալճեան և Պ. Ս. Գիւլպէնկեան, որոնք դիւանը կը ներկայացնեն։

Կ'իմանանք թէ, Հիւանդանոցի Պատ. անօրէն Տօքթ. Թիւլեան նոր նամակ մը ղրկած է Հոգաբարձութեան, այս վերջինին իր մասին ցաւ յայտնելուն ի պատասխան։

ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ՄԸ
ՀԱՅ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԸ ՎՐԱՅ

Ասաթխանեան Եղբայրներու տպարանի խանութը, որ կը գտնուի Սէն Տընի, Բիւ տը Փարիի վրայ, Յունիս 23ին գիշերը յարձակում կրած է Փաթրոնների անձնական մարդոց կողմէ, այն պատճառով որ Պ. Ասաթխանեան անձնական ընդունած գիներէն վար գիներով վարձայարդարում կ'ընէր։ Սէնտիքան պահանջած էր թէ՝ ակէ եաք «էնտէֆրիզայլը»ի գիները բարձրացնելու է 70 ֆրանքի, մինչեւ հիմա։

Ասաթիանեան եղբայրներու թերթերի բոլոր տախտակները և խանութին ապակեվիճակները ջարդ կողմէ, բաւական վնաս պատճառելով, որուն համար Ասաթխանեան Եղբայրները բողոքած են քաղաքապետին։ Քաղաքապետի օգնականը խոստացած է որ հոգ պիտի տարուի որ չի կրկնուին այդպիսի դէպքեր, կը գրէ «Արարատ»։

ՆԷԿԻԻՍ
ԼԱՍԳԻՆ Կ'ՈՂՋԱԳՈՒՐԷ
ԻՐ ՁՕՐԱՎԱՐԸ ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՋ

ՍԱՍՈՆՈՂԻ ՄԸ ՀՆԱՐԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

«Փարի Սուար»ի Ժընեւի թղթակիցը կ'ըսէ թէ հարիւրաւոր ժընեւցիներ կայարան փութացած էին կայսրը տեսնելու։ Երբ Նէկիւսաք դուռ Ժընեւ, շատեր կ'ըսէին.—Ե՞նչ մ.ըդ։ Ոմանք ալ կ'ըսէին.—Գարապ տեղը կուգայ։ Երբ ապաքին անգամ Բաս Նասիպը տեսաւ կայսրը ողջագուրեց զայն և երեսքը մէկ սկսան լալ։ Ոստիկանները կ'աշխատէին ցրուել ժողովուրդը որ սկսած էր ծափահարել Նէկիւսը։ Կինները աւելի խանդավառ էին։ Նէկիւսը ժողովրդեան ծափահարէին։ Նէկիւսը 20 վայրկեան վերջ իր իջած պանդոկին պատշգամէն դիտակով ՀԻԸը կը դիտէր...։

ՆՈՐ ՆԷԿԻՒՍ ՄԸ

Ժընեւէն կը հաղորդուի թէ անցեալ շաբաթ օր ուսանող մը դուրեւելով Նէկիւսի հետ իր ունեցած արտակարգ նմանութենէն, կատակ մը ըրած է և ժողովուրդին մէկ մասը զոհ դացած է այս կատակին։ Ուսանողը գլխուն «մանթար» գլխարկ մը, կոնակը՝ սեւ «հարմանիյէ» մը ու ներքեւը տափատ մը։ Ինքն՝ շարժով մը պատած է քաղաքին մէջ և յետոյ ոստիկանական զեռեղած յիշատակարանին վրայ։ Այս բոլոր ժամանակամիջոցին, լուսանկարիչները լուսանկարներ քաշած են։ Կեղծ Նէկիւսը յետոյ Ազգաժողով գացած է։ Պաշտօնեաները թէեւ քիչ մը զարմացած են, բայց բնաւ չեն տարբերուած խորհելու որ կրնային խաբեութեան մը զոհ երթալ։ Իտալիոյ պատուիրակ Պոմա Աքօքա Ասիա-Ապապայէ նախկին դեղեցկատարն էր, խաբուած է։ Նէկիւսը ժողովրդեան մէջ Ազգաժողով այցելելէ յետոյ անհետացած է մէջտեղէն խորհրդաւոր կերպով։

ՄՈՎԱՌՈՒԱՑԻ մէջ օգանաւորութեան հետեւող 6 թուրք ուսանողները ուսուցչական ատիճանի հասած են։ Ասոնց վկայականները տալու պիտի յանձնուին իրենց։

ՄԱԿԱՆՈՒՆԻ ՊԱՑՄԱՆԱԺԱՄԸ
ՎԱՂԸ ԿԸ ԼՐԱՆԱՑ

Մականունի արձանագրութեան համար մարզահամարի պաշտօնատուններու աշխատութիւնները վաղը կը լրանան։

Թէեւ երկու օր մնացած է պայմանաժամը լրանալուն սակայն շատ քիչ անձեր գեռ դիմում չեն կատարած։ Յարդ 700 հազար հոգի մականուն առած է։

Արձանագրութեան աշխատութիւնները գլուխ հանուած ըլլալով, պայմանաժամին երկարաձգումը խնդրոյ առարկայ չէ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ
ՑՈՒՑԱՇԱՆԴԷՍԸ

Տեղական ապրանքներու ցուցահանդէսը Թագսիմի թաղապետական պարտէզին մէջ Ուրբաթ օր ժամը 16ին պիտի բացուի։

Ցուցահանդէսին մէջ Լիւնաֆոքը կը հիմնուի։ Այսպէս այլեւայլ ըզբօսանքներ պիտի կազմակերպուի։ Եւրոպայէ ալ ցուցահանդէսին համար վարիէթէի խումբ մը հրաւիրուած է։

Հալբ օփէրէթին ալ ցուցահանդէսին տեւողութեան ամէն գիշեր պիտ՝ փոխէ յայտագիրը, իսկ թաղապետական ֆնուազախումբը ամէն օր պիտի նուագէ։

Միւս կողմէ այցելուները դիւրութիւն ընծայելու համար պարտէզին առջեւ հանրակառքի կայան մը հաստատուած է։

ՍԱՒԻ ՊԱՊԱՆ ԵՒ ՀՐԵԱՆԵՐԸ

«Սօն Փոսթ»ի Աթէնքի թղթակիցը կը գրէ.—

Ցոյն հռչակաւոր ըմբիշ Ձիմ Լոնտոս, որ Ամերիկայէն Աթէնք եկած է, յայտարարեց թէ «Ալի Պապա»ի աշխարհի ախոյեանութիւնը ընդունած է միայն 5 նահանգի մէջ, իսկ մնացեալ 43 նահանգները չեն ընդունած։

Ան աւելացուց թէ հրեայ շահագէտներն են որ ցուցադրած են «Ալի Պապա»ն և դրամով կաշառած են Շիքաթը, որպէսզի պարտուի Հայէն...

Իսկ երբ հարցուցի իրեն.

— Ուրեմն դո՞ւք էք աշխարհի ախոյեանը։

— Այո՛, պատասխանեց Ձիմ Լոնտոս։

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ նոր սակացոյցը, որ խօսակցութիւնները 7 դրչ.է զեղչած է 5 դրչ.ի, այսօրուընէ գործադրութեան պիտի դրուի։ Միւս կողմէ Իսթանպուլի և Պէյօղլուի համար նշանակուած զետեղման ծախքի տարբերութիւնը ջնջուած է։

ԿԱՏԱՂՈՒԹԵԱՆ դէպքերը քաղաքին մէջ և շրջակայքը վերջին օրերս աւելցած է։ Առողջապահական տնօրէնութիւնը չահագրգռուողներուն հրահանգած է բնակչել չուները։

ՀԱԿԱՕԴԱՅԻՆ նոր ռազմափորձեր տեղի ունեցան նախընթաց օր Մէթրիսի ագարակին մէջ բանակի քննիչ Զօր. Ֆահրէտտինի և բարձրաստիճան զինուորականներու ներկայութեան։ Թնդանօթաձիգ վաչառներ խիստ յաջող ռազմափորձէ մը յետոյ յաջողած են կատեցնել թշնամի օդային յարձակումը։

ԾՈՎԱՅԻՆՆԵՐՈՒ տօնակատարութիւնը այսօր տեղի պիտի ունենայ մեծ հանդիսութեամբ։ Թուրք չոգենաւային զանազան սպասարկութեանց վերաբերեալ պաշտօնեաներ և ծովային վարժարանի ուսանողներ նուագախումբի առաջնորդութեամբ ժամը 10ին պիտի երթան Թագսիմի յուշարձանը ուր ծաղկեպսակներ պիտի դնեն։ Այս պահուն նաւտանդիստի բոլոր շոգենաւերը պիտի սուլեն։

ՄԱՀԱՓՈՐՁԻ ամբաստանեալներուն մասին արձակուած վերջին վճիռը բեկանուած ըլլալով Անգարայի վճռաբեկին կողմէ, Եղեռնադատ Ատեանը Յուլիս 16ին պիտի վերսկսի դատավարութեան։

ՆԵՐՔԻՆ զործավար և Հալբի ընդհ. քարտուղար Շիւքրի Գայա որ մէկ քանի օրէ ի վեր Իզմիր կը գտնուէր երէկ քաղաքս հասաւ «Իզմիր» շոգենաւով։

ՆԷԿԻԻՍ կորովի կերպով իր պաշտպանէ ԻՐ ԴԱՏԸ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

(Շար. Ա. էջէն)

մասնաւորաբար յատկանշական է։ Տեսակցութիւնները գլխաւորաբար Ազգաժողովի հեղինակութիւնը վերահաստատելու կը միտին։

Անգլիոյ պատուիրակները հապէշ կայսեր հետ տեսակցելով յանձնարարած են որ Ազգաժողովի հապէշ պատուիրակութեան անձամբ չնախագահէ իր իսկ շահուն համար։ Նէկիւս մերժած է այս առաջարկը։

ԺԸՆԵՒ, 30.— Ազգ. ընկերութեան ընդհ. ժողովը այսօր ժամը 17ին պիտի գումարուի։ Կ'ենթադրուի որ առաջին այս նստին պատուիրակներուն իրաւասութիւնները ճշդելէ և նախագահի ընտրութենէն զատ ուրիշ աշխատութիւն մը չպիտի կատարուի։

Պելժիոյ վարչապետ Վան Զէլանտ միաձայնութեամբ նախագահ պիտի ընտրուի։ Շրջող զրոյցներու համաձայն Ֆրանս. պատուիրակները պիտի առաջարկեն Ազգաժողովի ուխտին մէջ կարգ մը փոփոխութիւններ կատարել։

Նէկիւսի բաղձանքը, որ է Հապէշիստան դառնալ Ազգաժողովի նրատաչրջանէն յետոյ ամէն կողմ գժգոհութիւն պատճառած է։ Որովհետեւ եթէ իր երկիրը դառնայ պատերազմը պիտի վերսկսի։ Ակէ զատ, կայսրը որպէսզի դառնայ երկիրը Ֆրանս. կամ անգլ. գաղութներէն անցնիլ հարկ պիտի ըլլայ։

Կայսեր տրուելիք այս արտօնութիւնը քաղաքական կարգ մը բարդութիւններ առաջ պիտի բերէ։

ԻՏԱԼԻԱ ՅՈՒՇԱԳԻՐ ԿՈՒՏԱՑ

ԺԸՆԵՒ, 29.— Իտալ. մնայուն պատուիրակ Պոմա Աքօքա յայտնեց Տէլպոյի թէ Իտալիա պիտի յանձնէ վաղը (երէկ) Ազգաժողովի ծանուցագիր մը, որ պիտի ճշդէ Իտալիոյ դիրքը և պիտի հաղորդէ Իտալիոյ մասնակցութեան պայմանները Ազգաժողովի նիստերուն։

ԺԸՆԵՒ 30.— Իտալացիներու հապէշական խնդրոյն վերաբերեալ յուշագիրը, խիստ հանգարտ լեզուով մը գրուած է։ Իտալացիները այս յուշագրին մէջ Հապէշիստանի գրաւումէն առաջուայ վատթար կացութիւնը և գրաւումէն յետոյ գոյացած յառաջդիմութիւնը կը բացատրեն։ Իտալ. յուշագրին մէջ կը մատնանշուի նաեւ որ Անգլիացիներուն մտահոգութիւն պատճառող սեւամորթներու բանակը չպիտի կազմուի Հապէշիստանի մէջ և Իտալիա Հապէշիստանի մասին կանոնաւոր տեղեկագիրներ պիտի տայ Ազգաժողովի և ընդհանուր կերպով ուրիշ հոգատար պետութեանց նման պիտի շարժի, բայց չի յօժարիր հակակշռումի։

ԼՕՔԱՐՆՈՅԱԿԱՆՆԵՐԸ ՍԸ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻՆ

Ժընեւէ կը հաղորդուի որ Լօքարնոյի պատուիրակները Ժընեւի նրատաչրջանը լրանալէ յետոյ Մօնթրէոյի մէջ գումարուելով պիտի քննեն Հոենոսի խնդիրը։

Յարգանք պատերազմէ դարձած ՖԱՇԻՍԹՆԵՐՈՒՆ

ՀՌՈՄ, 30 — Եթովպիայէ դարձած գունդերուն ի պատիւ առաջին ժողովրդային ցոյցերը տեղի պիտի ունենան վաղայաջորդ օր երբ միմիայն ուսանողներէ բաղկացեալ և դիւերը Նափոլի ցամաք ելած «միլիս» վաչառը կայարանէն Վենետիեի հրապարակը անցնի զինուորներու և ֆաշիսթներու կրկնակ շարքերուն մէջէն։ Միլիսները յարգանք պիտի ընծայեն անձանօթ զինուորին, կէս օրէ յետոյ վաչառը պիտի լուծուի։

Պաղեստին միշտ խառնակութեանց թատր

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 30. — Պաղեստինի կացութիւնը չի բարելաւուիր։ Համեմատաբար հանդարտութիւն կը տիրէ քաղաքներուն մէջ, բայց արուարձաններու մէջ և փողոցներու վրայ յարձակումներ տեղի կ'ունենան։ Հրեաները կառավարութենէն կը պահանջեն ճշգրիտ լուրերու հրատարակութեան ուժ տայ և կը պնդեն ինքնապաշտպանութեան իրենց իրաւունքին վրայ։

ՆՈՐ ԼԱՎՐԷՆՍ ՄԸ

ՓԱՐԻԶ 23.— «Մաթէն» թերթը կը գրէ որ նոր Լավրէնս մը մէջտեղ ելած է։ Խնդիրը կը դառնայ հազարապետ Ճօն Կլուպի չուրջ, որ ընդհ. պատերազմէն ի վեր անգործ աշխատեցաւ Անգլիոյ հաւատարիմ ցեղերուն միջեւ։ Կլուպ այժմ կը հրամայէ անապատի ոստիկանութեան։ Ամէն միջոցներով կը փորձէ արգիլել Անդ. յորդանանի 60,000 Պէտէվիները Պաղեստին երթալէ օգնելու համար իրենց կրօնակիցներուն։

Կ'ըսուի թէ Կլուպ գրեթէ միակ անձն է կարող արգիլելու Պէտէվիներուն Պաղեստին մեկնումը։ Շատ լաւ կը ճանչնայ Պէտէվիները և մեծ ազդեցութիւն ունի անոնց վրայ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ
Ի ՅԻՇԵՍՏԱԿ Ռ. ԳՕԼԷԶԻ
ՀԱՑ ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ
ԵՒ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդս ի գիտութիւն կը ծանուցանէ թէ, Ռօպէրթ Գօլէզի հայ շրջանաւարտներու փափաքին համաձայն, 5 Յուլիս կիրակի օր Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյս մէջ, յատուկ Ս. պատարագ պիտի մատուցուի և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի նոյն հաստատութեան հանգուցեալ ուսուցիչներու և շրջանաւարտներու յիշատակին։

Ս. պատարագը պիտի մատուցանէ Գեր. Տ. Հ. Մ. վրդ. Պախթիարեան և երգեցողութիւնները պիտի կատարուին Եկեղեցական Երաժշտասիրաց Միութեան կողմէ, միաձայն մայր եղանակաւ։

Նախընթաց Շաբաթ երեկոյ «Եկեսցէ»ի արարողութիւնը պիտի կատարուի մասնաւոր հանդիսութեամբ և Երաժշտասիրաց Միութեան մասնակցութեամբ։

Սկզբն. ժամերգութեան Շաբաթ երեկոյեան ժամ 6.30, Կիրակի առաւօտ ժամ 8, Ս. պատարագ 10։

(Կնիք Թաղ. Խորհրդոյ)

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները՝ Ս. Համբարձման առթիւ.—

Ազն. Վարդուհի Մանուկեանէ 1, Տիկ. Սիրուն Տիօնեանէ 1, Տիկ. Ալալէմճեանէ 1, Ազն. Ռեժինա Կիւլէսէրէ 20, Տեարք Արթաքի Սարուխանէ 1, Տօքթ. Ա. Մըսըրլեանէ 1, Մատթէոս Թորոսեանէ 1, Միհրան Փափազեանէ 2, Վահան Ճնօզեանէ 1, Սարգիս Մալեանէ 1, Լօքմակէօզեան Եղբայրներէ 1, Բարունակ Քէպապճեանէ 3, Յարութիւն Այթունեանէ 2, Վահրամ Շիմշիրեանէ 10, Կարապետ Արզուեանէ 5, Խանճեանէ 1, Մկրտիչ Ալեանաքէ 1. Տամլամեաններէ 1, Տօքթ. Վահէ Հինդլեանէ 5, Մարտիրոս Հանէսեանէ 1, Սարգիս Կիւմիւշեանէ 1, Յակոբ Յակոբովիչէ 2, Հայկազուն Կիւլպէնկեանէ 5, Լեւոն Տնտեսեանէ 5, Միքայէլ Փափազեանէ 5 ոսկի։

(Շար.)

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Մամլոյ Ընդհ. Տնօրէնութիւնը, Մարզահամարի Ընդհ. Տնօրէնութեան պահանջին վրայ, հետեւեալ ազդը ղրկած է մեզ, զոր ընթերցողներուն ուշադրութեանը կը յանձնենք կարեւորութեամբ.—

2 Յուլիս 936ին կը լրանայ մականուն ճշդելու և մարզահամարի տոմարը արձանագրելու համար տրուած պայմանաժամը։ Անոնք որ մինչև յիշեալ թուականը չեն ճշդեր իրենց մականունը և արձանագրել չեն տար տոմարին մէջ, ո՛չ միայն 5 ոսկիէն մինչև 15 ոսկի դրամական տուգանքի կ'ենթարկուին, այլ այսպիսիներու մականունը կը ճշդուի ուղղակի կուսակալին և կամ գայմագամներուն կողմէ։ Պէտք է որ ժողովուրդը յիշեալ թուականէն առաջ ճշդէ իր մականունը և իմացնէ իր մարզահամարի ճիւղին։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ
ՊԱՔԲՐԳԻՒՂԻ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՆ

Յանձնաժողովս որ գերեզմանատան բարեզարդման ձեռնարկած է ամիսէ մը ի վեր, ներկայիս կարեւոր կը համարէ հոն հանգչող ննջեցեալներու ճշգրիտ արձանագրութիւնն ու տեղագրութիւնը ունենալ։ Ուստի կը խնդրէ բոլոր չհաղորդուողներէ, որոնց թաղերը նամանաւանդ տարիներու ընթացքին տեղերին անյայտ և լքուած կը մնան, հաճին ընդփոյթ դիմել Յանձնաժողովիս, ամէն կիրակի առաւօտ ժամը 9—12, ի գերեզմանատուն, պէտք եղած կարգադրութիւնը ընելու համար տեղւոյն վրայ։

Թաղ ունեցող և այս առթիւ թուղթ ունեցողներն ալ պարտին դիմել, որովհետեւ իրենց պիտի տրուի սեփականութեան վերջնական վկայագիր, ճշգրիտ և բացորոշ արձանագրութեամբ և տեղագրութեամբ։

Հակառակ պարագային, Յանձնաժողովս յառաջիկային ըլլալիք դիտողութեանց ընթացք չպիտի կրնայ տալ։

(Կնիք Յանձնաժողովի)

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունեն առեւտուր ընողներ բացառիկապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՂԱՆԱ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ՝ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ՝
Կ'ՈՒՋԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ
Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Փնտռել բոլոր մեծ դեղարանները եւ սրճարանի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

ՀԱԼՊ ՕՓԷՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ
Այսօր ցերեկոյթ՝ ժամը 17.30ին գիշերը 21.45ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
Թէլլի Թուրնա
Մեծ օփէրէթը
Մաս օրէղ ՐԱՇՄԷԹ ԷՖԷՆՏԻ
Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփէրէթները
Նախապէս ճշդել տուէք ձեր սեղանները

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐԶԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։
ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մերթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐՇԸ ԳՕԲՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐՇԸ ԳՕԲՈՒ
ԱՑՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ չարունակ
Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
ԹՇՆԱՄԻԻ ձեռքը գերի
Միթէ ես քո՞զ եմ
Երկու մեծ եւ շատ յուզիչ տրամ

ՍԱԿԱՐԱՆ

30 Յունիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Երկանի ներքին փոխթ.	95.—
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխթ. Ունիթուրք Ա.	19.80
» » » Բ.	19.60
» » » Գ.	19.95
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	42.80
» » Բ.	42.80
» » Գ.	46.—
Անատոլու Պոն	44.—
Անատոլու Բաժնեթուղթ	24.60
Սիմանթ(Ալան)	9.40
Թէրքոզ	12 75
Ռէժի	1.70
Թէլէֆոն	8.25
Թրամվայ	20.25
Պոմոնթի	8.25
Մինոթերի Իւնեոն	8.25
Պոլսոյ Քարափ	10.30
Մէրքէզ Պանքասի	67.75
Իշ Պանքասի	— —
Քրէտի Ֆոնսիէ (1903)	90.50
» » (1911)	85.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնոթ Սթերլին	629.—
Ամերիկեան (Տօլար)	125.—
Ֆրանս. Թղթադրամ	166.—
Իտալական »	196.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.—
Զուիցերիական »	820.—
Պուլկարական » (Լէվա)	24.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	84.—
Զեխոս Սլովաք » (Քուրոն)	88.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	15.—
Եուկոս Սլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	975.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթոման	843 —

ԶԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	628.
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.70
Փարիզ	12 06
Հռոմ	10.13.—
Պրիւքսէլ	4.72.—
Զուիցերիա	2.44.—
Սոֆիա	63.75.20
Պերլին	1.96.708

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	76.21
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1517

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օգտակարութեան համար ընդարձակ պարէզով օգաստուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, էլեքտրականութիւն և օդային կազի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսիզ, Թըզ-Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Համնիեան։

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քիրակաց Ընթերցարան
30 դրչ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի
35 դրչ.
» Ընթերց. Բ. տարի
40 դրչ.
» » Գ. Դ. տարի
75 դրչ.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԵԿԵՂԵՑԱՊԵՏԵՂԻՆ
Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգորա Ճատաէսի
Էչիա էֆ. խան թիւ 14

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ
Հեղինակ՝ Ա. ԻՄԱՀԱԿԵԱՆ
Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան
Գեղեցիկ տպագրութիւն
Գին 25 դրչ.

100ԻՆ 50 ԶԵՂՉ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

ՍՈՂՋՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ
Առողջ և գեղեցիկ
ԱԿՌԱՆԵՐՈՎ
իսկ առողջ և գեղեցիկ
ակառներն այ
ՐՍՏԻՕԼԻՆՈՎ
կ'ապահովուին

ԽԻՍՏ ՈՒՇԱԴԻՐ ԵՂԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ
Երբեմն ամէնէն վարպետ բժիշկներն իսկ պատճառն ու աղբիւրը գտնել չկրցած հիւանդութիւն մը, խիստ չատ փորձերով հաստատուած է որ ակռայի բորբոքումէն առաջ կուգայ։
Օրը երկու անգամ խոզանակեցէք ձեր ակռաները եւ միշտ
RADYOLiN
գործածելով կրնաք պաշտպանել ձեր ակառները

GRiPiN

Մէկ հատ «քաշէ՛ն իսկ կը դադրեցնէ ամէնէն խիստ և յամառ լեռու ցաւերը. կ'ապահովէ ձեր հանգիստքունը, չի խանգարեր ձեր ստամոքսը և չի յոգնեցներ ձեր սիրտն ու երիկամունքները։

ՊԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՋՂԱՑԻՆ
ՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ ՄԻՄԻԱՅՆ ԵՒ ՄԻՇՏ
ԿՈՒՓԻՆ ԳՈՐԾԱԾՈՒՑԷՔ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO
Կալաթա, Զինիլի Ըրխթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։
«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»
ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ
Արտածման սպասարկութիւն
Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համբուրկ։
Vulcanus Բեռ կ'առնէ Յուլ. 6-11
Ceres Յուլիս 18-23
Գիտերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։
Ներածման սպասարկութիւն
Ամսթէրտամէն կ'սպասուին
Ceres Յուլիս 11ին
Ulyses Յուլիս 16-23ին
Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում
Ulyses Յուլիս 1ին
Crestes Յուլիս 15ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկ-Ցայի, Շանկհայի, Հանկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։
Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչելոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կըլասգօ։
Dakar Maru Յուլիս 19ին
Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo
Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։
Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։
Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։
Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
Կալաթա, Զինիլի Ըրխթըմ խան,
Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Բոսպորի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային նաւամատոյցային Գալիս-Փարիզ և Գոլոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO
ՄԵԿՆՈՒՄ
ԱԼՊԱՆՕ
Երկ., 2 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Թանցա, Օտէսա, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսուն, Վառնա, Պուրգազ։
ՔԻՐԻՆԱԼ
Ուր 3 Յուլիս, ժամը 17ին Զալաթիոյ կամուրջէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։
ԱՎԱՆԹԻՆՕ
Շբ. 4 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոսթանցա, Սուլինա, Կ-լաց, Իպրայիլ, Սուլինա, Գոսթանցա, Վառնա, Պուրգազ։
ԻՋԷՕ
Շբ. 4 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Իզմիր, Փիրէ, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։
Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Ըրխթըմ խան Կալաթա. Թէլէֆոն 44877 8 9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սերայ Թէլ. 44656։
Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան մասնաճիւղ է եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քօնոսամենտ։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Bilmez sokak No. 10

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR
ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՅՈՐԾԱԾՈՒԼԵՆԻՔ

Հարբուխի, հազի, չունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայնը չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդին չի ցաւիր։

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իզապօ Թագուհին

ԻԲ.

ՓՈՔՈՐԻԿԻՆ ՍՈՒՏԶԻՆ ՈՐՈՏՈՒՄԸ

— Պատմութիւնը, որոտաց այն ատեն Ժան Սան Բէօր։ Ո՞վ է այդ պատմութիւնը։ Սա Ֆրուասարի կամ Ժիւնէվալ տէ զիւրսէնի նման քանի մը քարտուղարներ։ Ի՞նչ կարեւորութիւն ունին մեռնելէս առաջ իմ մասիս ըսուածները։ Պէտք է ապրիլ։ Կեանքը իշխանութիւնն է, և իշխանութիւնը ամէնէն զօրաւորինն է, անոր տիրացողինն է...։ Թագաւոր ըլլալ։ Կեանքիս չարչարանքը։ Շքեղ երազներ՝ զորս Իզապօ պիտի իրականացնէր եթէ ակար չըլլայի... եթէ անպիտան մը լուր չտար Մարկոիթի...։ Ա՛հ, գտնել այդ մարդը, և անոր սիրտը խլել։

— Ատիկա տարօրինակ եղաւ, շարունակեց։ Բարիզէն մեկնեցայ վճռած ընել ինչ որ կը պահանջէր Իզապօ։ Ոչ ոք կրնար լսել մեր խօսքերը։ Ոչ ոք գիտէր ատիկա։ Եւ սակայն Տիժօն հասած իրիկունս իսկ Մարկրիթ ցցուեցաւ առջեւս և զիս հայրասպան կոչեց։ Ո՞վ իմաց տուած էր իրեն։ Ուրեմն տեղ մը թշնամի մը ունիմ. զոր չեմ ճանչնար, զօրաւոր և արագաշարժ թշնամի մը...որ ո՞վ գիտէ, թերեւս վճռած է զարնել զիս դեռ վերջին վայրկեանին ...։

Իր կասկածով լի ակնարկը պատցուց շուրջը։ Տասներկու տարիներ անցած էին այն օրէն ի վեր, ուր վազելով ճամբայ ինկած էր դէպի Տիժօն սպաննելու համար իր կինը, որդէսզի իր և Իզապօի միջեւ ոչ մէկ ողջ բան մնար։

Տասներկու տարի։ Ատիկա երկար է և սակայն կարճ ալ է։ Ատիկա պզտիկ տեղ մը կը գրաւէ միտքին մէջ։ Ամբողջ այդ տասներկու տարիներու ընթացքին Ժան Սան Բէօր երբեք չէր մոցած այդ բարձրահասակ և նիհար ձիաւորը, այն տարօրինակ սիլուէթը զոր տեսած էր իր առջեւ...,

— Եթէ Մարկրիթին լուր տուած չըլլային։ Տասներկու տարի առաջ տեղի պիտի ունենար ատիկա։ Ես պիտի ըլլայի թագաւոր, կայսր։ Ես պիտի ըլլայի աշխարհի ամէնէն զօրաւոր մարդը։ Պիտի ունենայի անթիւ բանակներ, միլիոնաւոր հպատակներ, արքունիքս պիտի հաստատէի Փարիզի, Տիժօնի, Լիէժի կամ Էքս լա Շապէլի մէջ. պիտի յարձակէի գրաւելու համար Իտալիան և Սպանիան. երկրի վրայ Աստուած պիտի ըլլայի...։ Իզապօ ինծի պատկերացուցած էր ապագայի այդ շողշողուն հեռանկարը։

Ժան Սան Բէօր կանգ առաւ ձեռքը ծնօտին մէջ, աչքը մռայլ, կ'ոգեկոչէր բացարձակ տիրապետութեան մեծութիւնները, քունքերը կը բաբախէին, սիրտը ուժգնօրէն կը զարնէր կուրծքին տակ։

— Իզապօ, մրմնջեց։ Արդեօք որքան կ'ատէ զիս։ Իր ժպիտներուն տակ կ'զգամ թէ անիկա կ'ուզէ պատրաստել. կաւոր կաւոր ընել, և այրել զիս...։ Ինչ անմտութիւն որ վայրկեան մը տկարացայ։ Պէտք էր որ ...։ Ա՛հ, Իզապօ իրաւունք ունի ...։

Աւելի ցած ձայնով, վշտատ մրմունջով մը ըսաւ.

— Իզապօ կը սիրէր զիս... զիս կը սիրէ տակաւին...։ Իրա՞տեղութեան մէջ սէրը ծածկուած է...։ Ատիկա կը զուշակեմ, ամէն ինչ ատիկա կը պոռայ ինծի։ Եթէ անոր ոտքերուն իյնայի, եթէ զայն հաճոյացնելու համար սիրոյ ազազակ մը գտնէի, անիկա նորէն պիտի դառնայ ինծի, որովհետեւ ես զօրաւոր մարդ եմ, և միայն ես կրնամ հասկնալ զինքը միայն ես կրնամ օգնել իրեն իր տիրապետումին սքանչելի երազին մէջ...։ Դժոխք։ Որքան գեղեցիկ է։ Եւ ինչո՞ւ համար չկարենամ սիրել զայն...

Հառաչ մը պոռթկաց կոկորդէն։ Ժան Սան Բէօր կը հանգարտէր։

Զգացում մը, զոր թերեւս բնաւ չէր ճանչնայ իսկ երբ յաւիտենական սէր մը կ'երդնուր Լուսնայի՝ Անպրէօնի, նոյն իսկ երբ Իզապօ մագնիսացնող նարկով մը իր սէրը կ'արտայայտէր, անգիտակցաբար անուշ զգացում մը կը թափանցէր մինչեւ իր ծուռ հեծկլտաց.

— Ինչո՞ւ համար չեմ կրնար սիրել Իզապօն... զիս թագաւոր պիտի ընէ...։ Ինչո՞ւ համար... միա... Խենդ՝ քան Սէն Բօլ ապարանքի խենդը։ Որովհետեւ ես կը սիրեմ։ Որովհետեւ խելքս կորցնելու ստիպման կը սիրեմ այդ գեռատի աղջիկը։ Ուրուն համար պիտի տայի դքսութիւնս, յոյսս Շառլըմանի այդ թագը զոր կ'երազեմ գլխուս դնել։ Օտէթ...։ Օտէթ... ո՞ւր ես... ինչո՞ւ համար տեղ չես տեսնելու համար լալը Ժան Սան Բէօրի։

Իրաւ էր։ Կոթական խոշոր թիկնաթոռներէն մէկուն մէջ ընկողմանած, երկու դաստակներէն մը անկիւնը, գլուխը երկու ձեռքերուն մէջ պատը կուլար։

Սիրտը կը բաբախէր ուժգնօրէն։

Եւ անչուշտ անճանաչելի ճակատագրական ոգեւորութեան ահռելի և խորհրդաւոր ժպիտը կը տեսարանին վրայ։ Այդ սիրտը կը փոփոխէր տը Շանտիվէոի համար...։

Ռոզիսի... իր աղջկան համար։

Պուռկոնեի զուքը քանի մը վայրկեան գետնամած մնաց։

(Շար.)